

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek
podnosi temperaturę w mieście?

Geografia

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek podnosi temperaturę w mieście?

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją

Cel: Zapoznanie się z możliwościami wykorzystania termalnych zdjęć satelitarnych w analizie zjawiska miejskich wysp ciepła oraz z czynnikami wpływającymi na ich powstawanie.

Źródła:

1. Zintegrowana Platforma Edukacyjna: [Miejska wyspa ciepła - zpe.gov.pl](https://zpe.gov.pl)

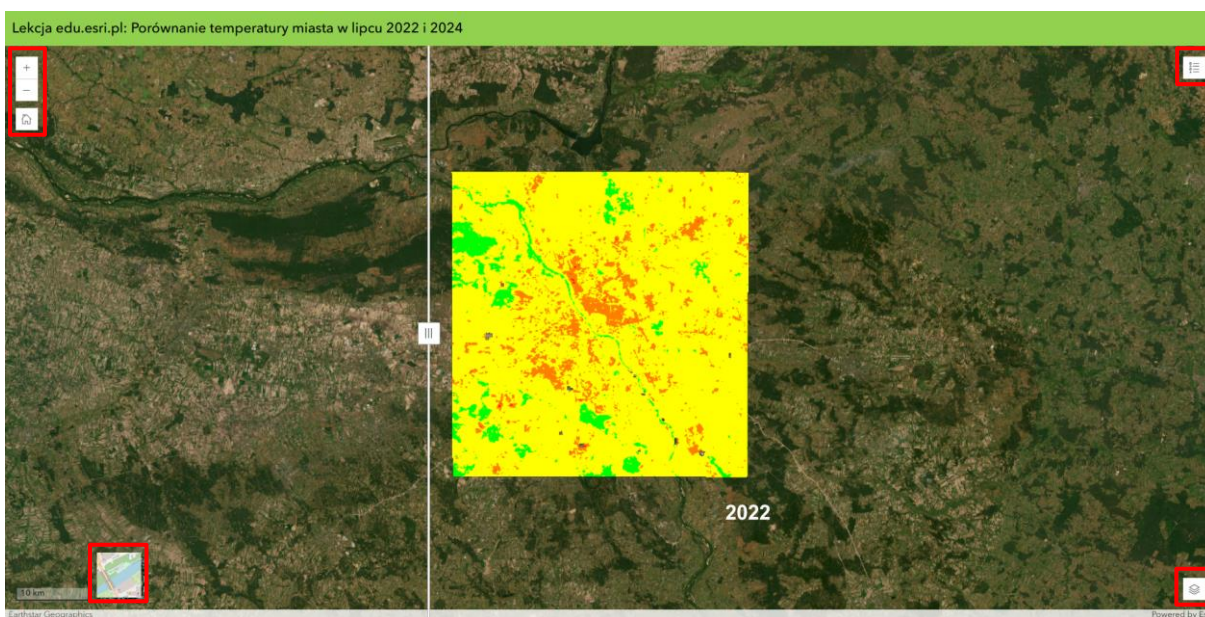
1. Wstęp

W miastach często robi się cieplej niż na terenach poza nimi - szczególnie latem i zimą. Dzieje się tak przez to, jak zagospodarowany jest teren: dużo betonu, mało zieleni i wilgoci. Te cechy sprawiają, że miasto zatrzymuje ciepło, mniej go odbija i słabiej odprowadza wodę. Dodatkowo ciepło wytwarzane przez samochody, ogrzewanie czy fabryki zwiększa temperaturę powietrza. Właśnie dlatego w miastach powstaje zjawisko miejskiej wyspy ciepła - czyli obszaru cieplejszego niż jego okolice.

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek podnosi temperaturę w mieście?

2. Zadania

1. Otwórz gotową aplikację: [Lekcja.edu.esri.pl Miejskie wyspy ciepła](https://Lekcja.edu.esri.pl/Miejskie_wyspy_ciepła).
2. Po uruchomieniu aplikacji wyświetla się mapa **rozkładu temperatury** dla obszaru Miasta Stołecznego Warszawy z lipca 2020 i lipca 2022. Warstwy temperatury zostały opracowane na podstawie danych z kanału termalnego (Kanał 10) satelitów Landsat 8 i Landsat 9.

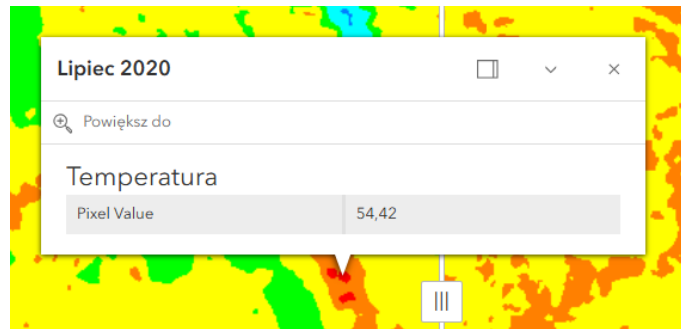
3. Zapoznaj się z funkcjonalnością aplikacji.

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek podnosi temperaturę w mieście?

4. Za pomocą suwaka znajdującego się pośrodku ekranu możesz porównywać rozkład temperatury z lipca 2020 i lipca 2022.

Wskazówka: Aby odczytać wartość temperatury w wybranym miejscu, wystarczy kliknąć na mapę. Wówczas pojawi się okno podręczne z odpowiadającą mu wartością temperatury w stopniach Celsjusza.

Ciekawostka: Miejska wyspa ciepła to zjawisko polegające na tym, że w centrach dużych miast temperatura jest wyższa niż na ich obrzeżach. Różnice te występują zarówno w ciągu dnia, jak i w różnych porach roku, ale najbardziej zauważalne są latem. Najwyższe temperatury pojawiają się zwykle tam, gdzie zabudowa jest szczególnie gęsta - czyli w samym sercu miasta lub w okolicach dużych zakładów przemysłowych.

Zadanie 1: Gdzie zanotowano największe temperatury w obu terminach? Jakie obiekty występują w tych miejscach?

Wskazówka: Aby zarządzać widocznością warstw, rozwiń panel **Otwórz listę warstw** i kliknij symbol oka obok nazwy warstwy.

Wskazówka: W celu lepszej interpretacji obszarów, zmień mapę bazową na **OpenStreetMap**.

Odpowiedź:.....
.....
.....

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek podnosi temperaturę w mieście?

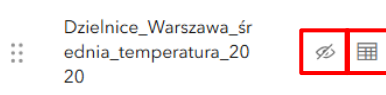

Ciekawostka: Na zobrażowaniu z lipca 2020 roku na całym obszarze widoczne są niebiesko-granatowe plamy. Nie oznaczają one wyjątkowo chłodnych miejsc, lecz chmury znajdujące się nad Warszawą w chwili rejestracji obrazu satelitarnego.

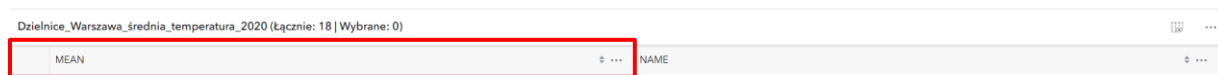
Zadanie 2: Gdzie zanotowano najmniejsze (poza chmurami) temperatury w obu terminach? Jakie obiekty występują w tych miejscach?

Odpowiedź:.....
.....

5. Włącz widoczność warstwy **Dzielnice_Warszawa_średnia_temperatura_2020**, a następnie otwórz jej tabelę atrybutów.

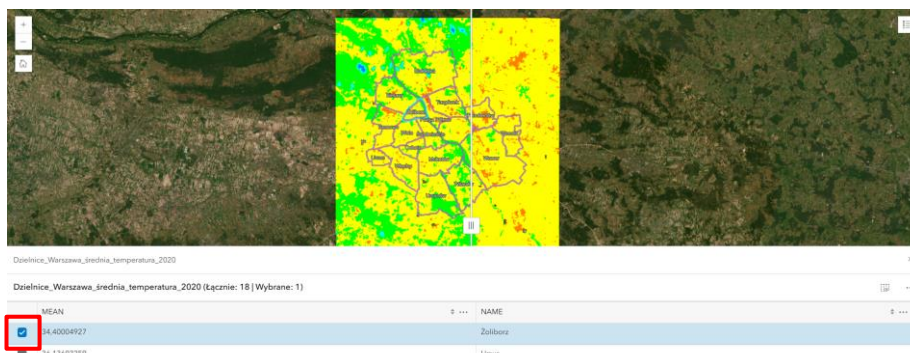

6. W tabeli atrybutów należy odnaleźć kolumnę **MEAN**, która prezentuje średnią wartość temperatury w danym roku dla każdej dzielnicy Warszawy.

Zadanie 3: Która z dzielnic Warszawy odnotowała najniższą, a która najwyższą średnią temperaturę w roku 2020?

Wskazówka: Nazwę dzielnicy można odczytać w tabeli atrybutów, w kolumnie 'NAME'. Alternatywnie, zaznaczenie wybranego wiersza spowoduje wyróżnienie odpowiadającej mu dzielnicy na mapie kolorem niebieskim.

Miejskie wyspy ciepła: jak człowiek podnosi temperaturę w mieście?

Odpowiedź:.....
.....

7. Znajdź wyżej wypisane dzielnice w tabeli atrybutów warstwy **Dzielnice_Warszawa_średnia_temperatura_2020**.

Zadanie 4: Jak zmieniły się średnie wartości temperatur w tych dwóch dzielnicach po dwóch latach?

Odpowiedź:.....
.....
.....

Zadanie 5: Jakie czynniki mają wpływ na powstawanie miejskich wysp ciepła? Jak możemy zapobiegać temu zjawisku?

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia